

Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2022

Den 1 oktober 2022 hade 77 500 personer minst en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Antalet personer som har fått insatser har ökat med 20 700 sedan år 2007. Mest ökade antalet personer i åldern 22–40 år som tillhör grupp 1 i LSS personkrets. Daglig verksamhet och boende för vuxna var de insatser som ökade mest under perioden.

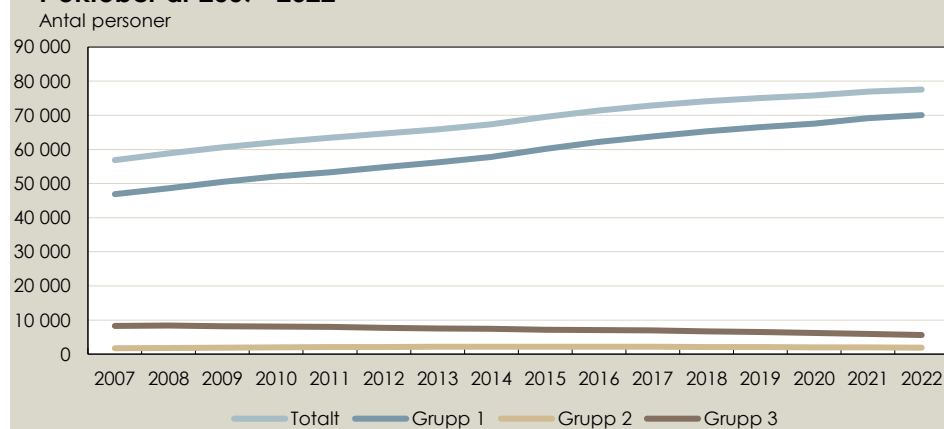
Insatsen rådgivning och annat personligt stöd

Statistiken om insatsen grundar sig på uppgifter från samtliga regioner och från de kommuner som ansvarar för insatsen enligt LSS. Uppgifterna samlas in som mängdstatistik och återfinns enbart i Excel bilagan.

Antal personer i grupp 1 ökar

Den 1 oktober 2022 hade 77 500 personer minst en verkställd och kommunalt beslutad insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det är en ökning med knappt 20 700 personer sedan år 2007. För att få hjälp enligt LSS krävs att personen tillhör någon av de tre grupperna som definieras i rutan på nästa sida. Av figur 1 framgår att ökningen har varit ojämnt fördelad mellan grupperna. Grupp 1 har ökat med nästan 23 200 personer sedan år 2007. Grupp 2 har ökat marginellt under perioden, medan grupp 3 istället har minskat med en tredjedel vilket motsvarar knappt 2 700 personer.

Figur 1. Antal personer per personkrets med insats enligt LSS den 1 oktober år 2007–2022*

* Exklusive personer som har rådgivning och annat personligt stöd som enda LSS-insats
Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Personkretsen i LSS

Vissa personer med funktionsnedsättning har rätt till insatser enligt LSS. För att ha rätt till insatser enligt LSS måste personen tillhöra någon av de tre grupperna i LSS personkrets som definieras i 1 § 1–3 LSS:

Grupp 1: omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.

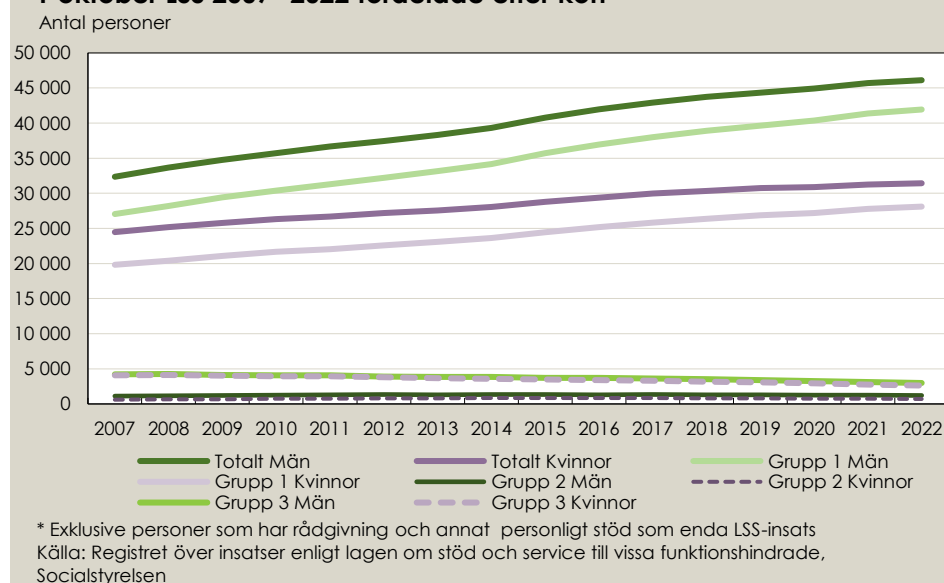
Grupp 2: omfattar personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

Grupp 3: omfattar personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Antal män i grupp 1 ökar mest

Det är fler män än kvinnor som har en insats enligt LSS. Den 1 oktober 2022 utgjorde kvinnorna 41 procent. Det är en liten minskning sedan år 2007 då kvinnorna utgjorde 43 procent av samtliga personer med insatser enligt LSS. Den grupp som har ökat mest över tid är män i grupp 1. År 2007 utgjorde män i denna grupp 48 procent av samtliga personer med insatser enligt LSS. Motsvarande siffra för år 2022 var 54 procent. Antalet kvinnor i grupp 1 har också ökat men andelsmässigt är gruppen ungefär lika stor år 2022 som år 2007. Antalet kvinnor och män i grupp 3 har minskat med 35 procent, respektive 29 procent.

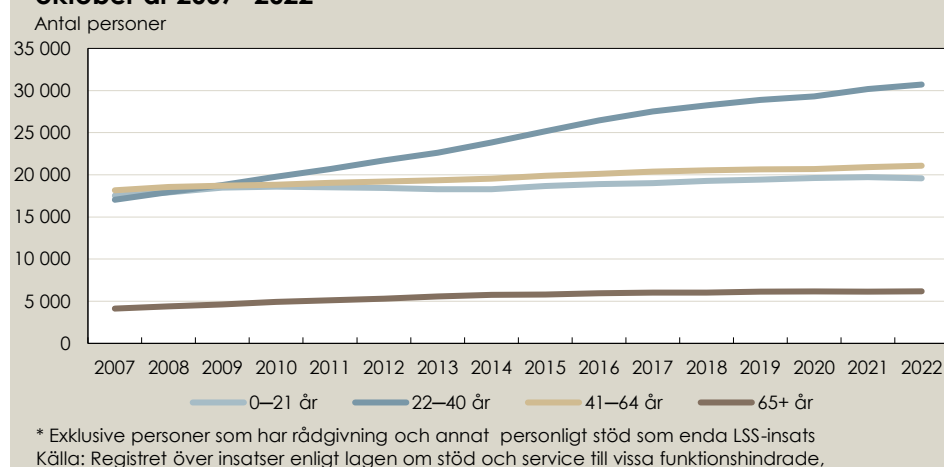
Figur 2. Antal personer per personkrets med insats enligt LSS den 1 oktober LSS 2007–2022 fördelade efter kön

Antal personer i åldern 22–40 år ökar

Antalet personer med insatser enligt LSS ökar men ökningen är ojämnt fördelad mellan olika åldrar. Åldersgruppen 22–40 år står för den största delen av ökningen som dessutom är helt koncentrerad till grupp 1. För såväl grupp 2 som grupp 3 så har istället antalet personer i denna åldersgrupp minskat. Inom grupp 3 har samtliga åldersgrupper minskat, med undantag för åldersgruppen 65 år och äldre som istället ökade under perioden. Även inom grupp 2 är det endast åldersgruppen 65 år och äldre som har ökat i antal.

Figure 3. Antal personer med insats enligt LSS fördelat efter ålder den 1 oktober år 2007–2022

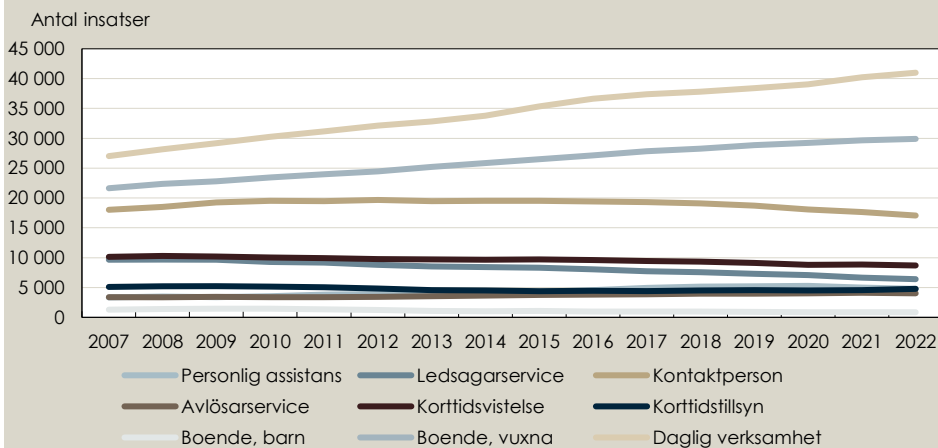

Färre personer får insatserna ledsagarservice och korttidsvistelse

Insatser enligt LSS ska anpassas till mottagarens individuella behov och tillförsäkra deltagaren goda levnadsvillkor. Den vanligaste insatsen och den insats som har ökat mest över tid är daglig verksamhet. Målgruppen är personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte heller utbildar sig. Näst vanligaste insatsen är boende för vuxna, som också har ökat över tid. Insatsen ges i form av bostad till personer som har behov av stöd, service och omvårdnad och kan utformas på olika sätt. De insatser som har minskat mest är ledsagarservice och korttidsvistelse. Ledsagarservice syftar till att underlätta för personer med omfattande funktionsnedsättningar att komma ut och delta i samhällslivet, till exempel besöka vänner och delta i fritids- eller kulturaktiviteter. Korttidsvistelse ges utanför det egna hemmet, bland annat för att en person med funktionsnedsättning ska få miljöombyte och rekreation eller för att ge närstående avlastning.

Inom grupp 3 så har antalet personer över tid minskat i samtliga insatser utom för insatsen personlig assistans. Störst minskning uppvisar insatserna ledsagarservice, kontaktperson och korttidsvistelse. Även om antalet personer i grupp 1 har ökat kraftigt så fick under år 2022 färre personer insatserna ledsagarservice, korttidsvistelse, boende för barn och korttidstillsyn jämfört med år 2007. Den insats som har ökat mest för grupp 2 är boende för vuxna.

Figur 4. Antal insatser enligt LSS den 1 oktober 2022 fördelade efter insatstyp den 1 oktober 2007–2022

Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Ansvar för personlig assistans är delat mellan kommunerna och Försäkringskassan

Personlig assistans enligt LSS ges åt den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med andning, sin personliga hygien, måltider, att klä sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade (grundläggande behov). Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till assistans för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt. Om personen behöver personlig assistans som i genomsnitt omfattar mer än 20 timmar i veckan för grundläggande behov kan han eller hon ha rätt till assistansersättning från Försäkringskassan. **Personer med assistansersättning från Försäkringskassan ingår inte i denna statistik.**

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj *Tillhörande dokument och bilagor*):

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/personer-med-funktionsnedsattning/>

Kontakt:

Frågor rörande statistiken
Kristina Klerdal
075-247 30 00
sostat@socialstyrelsen.se

Frågor rörande ämnet
Karin Flyckt
075-247 30 00
karin.flyckt@socialstyrelsen.se